Скримінська А. А. – студентка 2 курсу факультету культури і мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Науковий керівник:
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри хореографії
Косаковська Л. П.

Використання ігрових технологій в процесі хореографічного навчання дітей

Постановка проблеми. Універсальним засобом навчання, розвитку і виховання дитини є гра. Роль ігор видозмінюється в залежності від віку, творчих здібностей дітей та їх практичної підготовки. Системне вивчення особливостей ігрової діяльності є

актуальним напрямом наукових досліджень в галузі педагогічних наук на сучасному етапі, зокрема методики хореографічної роботи.

Мета дослідження – обґрунтувати актуальність використання ігрових технологій у хореографічному навчанні і вихованні дітей дошкільного та шкільного віку.

«Людиною можна стати, лише граючи», стверджував видатний німецький поет і мислитель Ф. Шіллер. На його думку, людина в грі і через гру творить себе і світ, у якому вона живе. Особливого значення набуває ігрова діяльність на початковому етапі хореографічного навчання, коли складаються міжособистісні відносини та система цінностей в колективі, а головні ідеї та основи ефективності танцювальної діяльності вихованців найбільш ефективно досягаються через ігрові технології.

З позиції особистісного підходу гра представляє поле, в межах якого відбувається самовизначення. Особистісне самовизначення - це не що інше, як спроба самому собі відповісти на питання про те, ким є Я у цьому світі? Лише

сприймаючи себе відповідно до інших, можна сформуватися як особистість. Особистісний підхід реалізується за допомогою діяльності, яка має не тільки зовнішні атрибути спільності, а й своїм внутрішнім змістом передбачає співпрацю, саморозвиток суб'єктів навчальної діяльності, прояв їх особистісних функцій. Отже, ігрова діяльність забезпечує можливість самовизначення, без якого неможливе ефективне хореографічне навчання.

Ігрові методики у хореографії використовуються як засіб вивчення та втілення українських народних традицій. Так наприклад, у гопаку, характерному українському танці, хореографічна лексика може імітувати політ птаха, виконання сільськогосподарських робіт: копання, жнива тощо. Це допомагає танцюристам легше сприймати рухи, відтворювати їх емоційно виразно, сприяє зближенню з глядацькою аудиторією.

Роль гри в суспільстві історично змінювалася, однак вона завжди була фактором розвитку культури. Одним з відомих дослідників, які працювали над використанням ігрових методів на заняттях хореографії, є австрійський хореограф, теоретик танцю модерн Рудольф Лабан. Він розробив метод Лабана, який включає в себе ігрові елементи, серед яких рухові ігри та імпровізація, що сприяють полегшенню вивчення руху та вдосконалення техніки танцю. Автор розвинув концепцію використання ігрових методів у хореографії через особливий підхід, відомий як «метод Лабана». Він використовував рухові ігри, імпровізацію та різноманітні творчі завдання для стимулювання творчості, розвитку рухової чутливості та покращення танцювальної техніки. Лабан вважав, що ігрові методи допомагають краще розуміти рух, відчувати його як частину власного тіла, створюють можливість виражати себе через хореографічну образність.

Ігрові методи на заняттях хореографії описувала видатна італійська педагогиня, філософ і лікар Марія Монтессорі. Дослідниця була відома в галузі освіти інноваційними методиками, які включали в себе ігрові підходи. Вона вважала, що діти найкраще вчаться через власний дослід та ігрову діяльність. Монтессорі використовувала спеціально

розроблені матеріали та ігрові середовища, щоб створити стимулююче навчальне поле діяльності для дітей. Її методи включали ігрові завдання для розвитку різноманітних навичок та вправи, що сприяли самовираженню і креативності.

Розвитку теорії використання гри, як засобу навчання сприяв Жан П'єрі – відомий французький педагог, який розвивав концепції ігрової та активної навчальної діяльності. Він відіграв важливу роль у вивченні рухової активності дітей та розробці ігрових методик. Один із його важливих внесків - розвиток концепції «фізичного виховання через ігри». П'єрі вважав, що діти найкраще навчаються через активну діяльність та гру. Він розробив комплекс ігрових завдань та вправ, спрямованих на розвиток рухових навичок, координації та співпраці учасників гри. Методи Жана П'єрі дозволяли дітям весело проводити час, в той час як вони навчалися та розвивалися фізично.

Результати дослідження. Ігри залишаються головним і улюбленим заняттям дітей різного віку. В процесі ігрової діяльності дитина моделює свої відносини з навколишнім світом, програє різні ситуації – в одних лідирує, в інших підпорядковується, в третіх, здійснює спільну діяльність з іншими дітьми і дорослими. У грі відбувається рефлексування, самореалізація, уміння приймати рішення, збагачення словникового запасу, розвиток мовлення.

Висновки. Підсумовуючи викладене, потрібно відзначити, що потенціал ігрових технологій був визнаний у галузі педагогічних наук протягом тривалого часу. За умов методично обгрунтованого використистання ігрових технологій можна досягти значних позитивних результатів у хореографічному навчанні і вихованні дітей.

Джерела та література

1. Верховинець В. Весняночка: ігри піснями. Київ: Муз. Україна, 1989. 134 с.
2. Тараненко Ю. П. Проблема підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей учнів молодших класів у психолого-педагогічній літературі. Освіта та розвиток обдарованої особистості. 5(24) /05, 2014. С. 16–19.
3. Чепалов, О. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст.: Монографія. Харків : ХДАК, 2007. 344 с.